

ISSN 2224-5294

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

АБАЙ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ

Х А Б А Р Л А Р Ы

ИЗВЕСТИЯ

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМ. АБАЯ

NEWS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

ABAY KAZAKH NATIONAL
PEDAGOGICAL UNIVERSITY

ҚОҒАМДЫҚ ЖӘНЕ ГУМАНИТАРЛЫҚ
ҒЫЛЫМДАР СЕРИЯСЫ

СЕРИЯ ОБЩЕСТВЕННЫХ
И ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

SERIES OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

3 (319)

МАМЫР – МАУСЫМ 2018 ж.

МАЙ – ИЮНЬ 2018 г.

MAY – JUNE 2018

1962 ЖЫЛДЫҢ ҚАҢТАР АЙЫНАН ШЫҒА БАСТАҒАН

ИЗДАЕТСЯ С ЯНВАРЯ 1962 ГОДА

PUBLISHED SINCE JANUARY 1962

ЖЫЛЫНА 6 РЕТ ШЫҒАДЫ

ВЫХОДИТ 6 РАЗ В ГОД

PUBLISHED 6 TIMES A YEAR

Б а с р е д а к т о р

ҚР ҰҒА құрметті мүшесі
Балықбаев Т.О.

Р е д а к ц и я а л қ а с ы :

экон. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Баймұратов У.Б.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Байпақов К.М.**; филос. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Есім Г.Е.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Қирабаев С.С.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Қошанов А.К.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Нәрібаев К.Н.** (бас редактордың орынбасары); филос. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Нысанбаев А.Н.**; заң ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сәбікенов С.Н.**; заң ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сүлейменов М.К.**; эк. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академигі **Сатыбалдин С.С.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Әбжанов Х.М.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Әбусейтова М.Х.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Байтанаев Б.А.**; филол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Жақып Б.А.**; фил. ғ. докторы, проф., академик НАН РК **Қалижанов У.К.**; филол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Қамзабекұлы Д.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Қожамжарова Д.П.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА академик **Қойгелдиев М.К.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Құрманбайұлы Ш.**; тарих ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Таймағанбетов Ж.К.**; социол. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Шәукенова З.К.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Дербісәлі А.**; саяси. ғ. докторы, проф., **Бижанов А.К.**, тарих ғ. докторы, проф., **Кабульдинов З.Е.**; фил. ғ. докторы, проф., ҚР ҰҒА корр. мүшесі **Қажыбек Е.З.**

Р е д а к ц и я к е ң е с і :

Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Белостечник Г.** (Молдова); Әзірбайжан ҰҒА академигі **Велиханлы Н.** (Азербайджан); Тәжікстан ҰҒА академигі **Назаров Т.Н.** (Тәжікстан); Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Рошка А.** (Молдова); Молдова Республикасының ҰҒА академигі **Руснак Г.** (Молдова); Әзірбайжан ҰҒА корр. мүшесі **Муратов Ш.** (Әзірбайжан); Әзірбайжан ҰҒА корр. мүшесі **Сафарова З.** (Әзірбайжан); э. ғ. д., проф. **Василенко В.Н.** (Украина); заң ғ. докт., проф. **Устименко В.А.** (Украина)

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабарлары. Қоғамдық және гуманитарлық ғылымдар сериясы». ISSN 2224-5294

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.)

Қазақстан республикасының Мәдениет пен ақпарат министрлігінің Ақпарат және мұрағат комитетінде 30.04.2010 ж. берілген № **10894-Ж** мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 500 дана.

Редакцияның мекенжайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., 220, тел.: 272-13-19, 272-13-18, <http://nauka-nanrk.kz>, social-human.kz

---

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2018

Типографияның мекенжайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Муратбаева көш., 75.

Главный редактор

Почетный член НАН РК

Т.О. Балыкбаев

Редакционная коллегия:

докт. экон. н., проф., академик НАН РК **У.Б. Баймуратов**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **К.М. Байпаков**; докт. филос. н., проф., академик НАН РК **Г.Е. Есим**; докт. фил. н., проф., академик НАН РК **С.С. Кирабаев**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **А.К. Кошанов**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **К.Н. Нармбаев** (заместитель главного редактора); докт. филос. н., проф., академик НАН РК **А.Н. Нысанбаев**; докт. юр. н., проф., академик НАН РК **С.Н. Сабиткенов**; докт. юр. н., проф., академик НАН РК **М.К. Сулейменов**; докт. экон. н., проф., академик НАН РК **С.С. Сатубалдин**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **Х.М. Абжанов**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **М.Х. Абусейтова**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **Б.А. Байтанаев**; докт. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Б.А. Жакып**; докт. фиол. н., проф., академик НАН РК **У.К. Калижанов**; докт. фил. н., проф., академик НАН РК **Д. Камзабекулы**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **Д.П. Кожамжарова**; докт. ист. н., проф., академик НАН РК **М.К. Койгельдиев**; докт. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Ш. Курманбайулы**; докт. ист. н., проф., чл.-корр. НАН РК **Ж.К. Таймаганбетов**; докт. социол. н., проф., чл.-корр. НАН РК **З.К. Шаукенова**; д. фил. н., проф., чл.-корр. НАН РК **А. Дербисали**; доктор политических наук, проф., **Бижанов А.К.**; доктор ист. наук, проф., **Кабульдинов З.Е.**; доктор фил. н., проф., член-корр. НАН РК **Қажыбек Е.З.**

Редакционный совет

академик НАН Республики Молдова **Г. Белостечник** (Молдова); академик НАН Азербайджанской Республики **Н. Велиханлы** (Азербайджан); академик НАН Республики Таджикистан **Т.Н. Назаров** (Таджикистан); академик НАН Республики Молдова **А. Рошка** (Молдова); академик НАН Республики Молдова **Г. Руснак** (Молдова); чл.-корр. НАН Азербайджанской Республики **Ш. Мурадов** (Азербайджан), член-корр. НАН Азербайджанской Республики **З.Сафарова** (Азербайджан); д. э. н., проф. **В.Н. Василенко** (Украина); д.ю.н., проф. **В.А. Устименко** (Украина)

Известия Национальной академии наук Республики Казахстан. Серия общественных и гуманитарных наук. ISSN 2224-5294

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы)

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации и архивов

Министерства культуры и информации Республики Казахстан № 10894-Ж, выданное 30.04.2010 г.

Периодичность 6 раз в год

Тираж: 500 экземпляров

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, 220, тел. 272-13-19, 272-13-18,

www.nauka-nanrk.kz / social-human.kz

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2018 г.

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75

Chief Editor

Honorary member of NAS RK
Balykbayev T.O

Editorial board:

Doctor of economics, prof, academician of NAS RK **Baimuratov U.B.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Baipakov K.M.**; doctor of philosophy, prof, academician of NAS RK **Esim G.E.**; doctor of philology, prof, academician of NAS RK **Kirabayev S.S.**; doctor of economics, prof, academician of NAS RK **Koshanov A.K.**; doctor of economics, prof, academician of NAS RK **Naribayev K.N.** (deputy editor-in-chief); doctor of philosophy, prof, academician of NAS RK **Nyssanbayev A.N.**; doctor of law, prof, academician of NAS RK **Sabikenov S.N.**; doctor of law, prof, academician of NAS RK **Suleymenov M.K.**; doctor of economy, prof, academician of NAS RK **Satybaldin S.S.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Abzhanov H.M.**; doctor of history, prof, corresponding member of NAS RK **Abuseitova M.H.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Baitanaev B.A.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Zhakyp B.A.**; doctor of philology, prof, academician of NAS RK **Kalizhanov U.K.**; doctor of philology, prof, academician of NAS RK **Hamzabekuly D.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Kozhamzharova D.P.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Koigeldiev M.K.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Kurmanbaiuly Sh.**; doctor of history, prof, academician of NAS RK **Taimaganbetov J.K.**; doctor of sociology, prof, corresponding member of NAS RK **Shaukenova Z.K.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Derbisali A.**; doctor of political science, prof **Bizhanov A.K.**; doctor of History, prof **Kabuldinov Z.E.**; doctor of philology, prof, corresponding member of NAS RK **Kazhybek E.Z.**

Editorial staff:

Academician NAS Republic of Moldova **Belostechnik.G** (Moldova); Academician NAS Republic of Azerbaijan **Velikhanli N.** (Azerbaijan); Academician NAS Republic of Tajikistan **Nazarov T.N.** (Tajikistan); Academician NAS Republic of Moldova **Roshka A.** (Moldova) Academician NAS Republic of Moldova **Rusnak G.** (Moldova); Corresponding member of the NAS Republic of Azerbaijan **Muradov Sh.** (Azerbaijan); Corresponding member of the NAS Republic of Azerbaijan **Safarova Z.** (Azerbaijan); Associate professor of Economics **Vasilenko V.N.** (Ukraine), Associate professor of Law **Ustimenko V.A.** (Ukraine)

News of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of Social and Humanities. ISSN 2224-5294

Owner: RPA "National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan" (Almaty)

The certificate of registration of a periodic printed publication in the Committee of information and archives of the Ministry of culture and information of the Republic of Kazakhstan N **10894-Ж**, issued 30.04.2010

Periodicity: 6 times a year

Circulation: 500 copies

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 219, 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19, 272-13-18,
[www:nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz) / social-human.kz

NEWS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

SERIES OF SOCIAL AND HUMAN SCIENCES

ISSN 2224-5294

Volume 3, Number 319 (2018), 80 – 86

UDK 339.138:336.71

Zh.Sh.Kydyrova¹, E.Z.Onlasynov¹, A.U.Abishova², G.Zh.Urazbaeva²

¹M.Saparbaev South Kazakhstan Humanitarian Institute;

²M.Auezov South Kazakhstan State University, Shymkent, Kazakhstan

ms.zhamilya@mail.ru, gazi_toychibekova@mail.ru

**ASSESSMENT OF CONSUMER PREFERENCES
IN THE MARKET OF DAIRY PRODUCTS
OF THE SOUTH KAZAKHSTAN AREA**

Abstract. The materials presented in the article are the result of a field study in order to identify the consumer preferences of the population with respect to dairy products sold in retail outlets of the South Kazakhstan region. Particular attention is paid to new opportunities for producers in the use of marketing tools to improve the competitiveness of domestic dairy products compared with analogues from other countries. The results of the survey of consumers, identified weaknesses and strengths of the market participants, as well as analyzed the main components of the market of dairy products in the region using the matrix BKG.

The study found that the economic value of the food market is determined by its social value, since the health of the nation depends on the degree of filling the market with food resources of a certain quality and the ability to meet consumer demand.

Keywords: research, consumer, marketing, dairy products, questioning, preferences, brand.

The mechanism of formation and functioning of the food market, in particular, the market of milk and dairy products is represented as interaction of objectively operating factors, the phenomena and processes in the sphere of production of raw materials, distribution, processing, realization and consumption of food products. Functioning of this market is defined by a ratio of needs of the population, internal production capabilities and development of interregional connections. Accounting of all these factors – a difficult, but necessary task of research of this problem.

The future of the overworking organizations – behind development and realization of the competent marketing strategy directed to creation and advance of own brand or brand within a certain region. This way of development, certainly, is rather difficult and expensive, but it opens broad prospects for development of the consumer market.

Today, to develop the milk and dairy products market, to retain existing consumers and attract new ones, measures are needed to "rejuvenate" the product itself through the use of trends in design, communications; acquaint consumers with innovations in the dairy industry and, of course, provide information on the benefits of milk and dairy products not only for children, but also for people of other age categories.

The second direction of work – "rejuvenation" of brands, overcoming stereotypes in design, realization of communication strategy, introducing into dairy products of new energy and inspiration.

The third strategy of growth in the market – development of sales of high-marginal assortment positions.

Now in the market of dairy products for the small milk-processing organizations are underutilized the following opportunities of marketing tools of work with the market:

- the strong, actualy brand creating a certain navigation for consumers and forming strong loyalty;
- differentiation of a product in the competitive environment through creation of "technological myths" and other examples of positioning of competitive advantages;

- increase in value of dairy products as necessary product, his embedding in modern culture and lifestyle for giving of relevance and involvement of consumers;
- use of novelties as a brand drivers, the attracting low-active consumers, the rejuvenating brand and stimulating sale of high-marginal positions;
- attraction "conscious" and ready to new the consumers focused on a brand with low sensitivity to the price, such consumers, who are not indifferent to quality of dairy products.

Expansion of the range and improvement of quality of production by introduction of innovations, modernization and technical re-equipment of the operating enterprises, transition to the new resource-saving technologies capable to provide deep processing of raw materials have to become the main directions of development of dairy branch of processing industry.

For the last decade the range of dairy products has considerably extended, and as result, active development was gained by a yogurt and dessert segment of the market. At the same time, there is a tendency to reduce the consumption of thermized products in favor of natural products. So, natural yoghurts without additives are in high demand. In accordance with the "Technical Regulations of the Customs Union on the safety of milk and dairy products (TR TC 033/2013)" the whole variety of dairy products can be divided into four groups (Table 1).

The most capacious and various of these four groups – dairy products in which structure are included milk, fermented milk products, cottage cheese products and milk drinks.

Goods in the market of purchase of dairy raw materials by processing enterprises is cow's raw milk. The sphere of circulation of this product consists of certain stages: the production of dairy raw materials by agricultural producers - the sale of milk by them - the purchase of milk by processing enterprises. The purchase of milk is the last stage of the circulation of this product in the analyzed market is defined as raw milk for subsequent processing.

Table 1 - Classification of dairy products

Dairy product	Dairy compound products	Milk-containing products	By-products of processing of milk
<ul style="list-style-type: none"> - The milk which has undergone processing (pasteurized sour milk); - Fermented milk product (kefir from Fudmaster of 1-2,5%); - Cottage cheese product (suzbeshe) - Milk drink (sour milk drink) 	<ul style="list-style-type: none"> - Curd mass (clabber) - Frozen cheese (cheerful milkman), etc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Milk dessert (miracle); - cottage cheese two-layer (Agusha); - Fruit cottage cheese (zdrayver), etc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Secondary dairy raw materials; - Milk whey with fruit juice (berries) (actual, jussi)

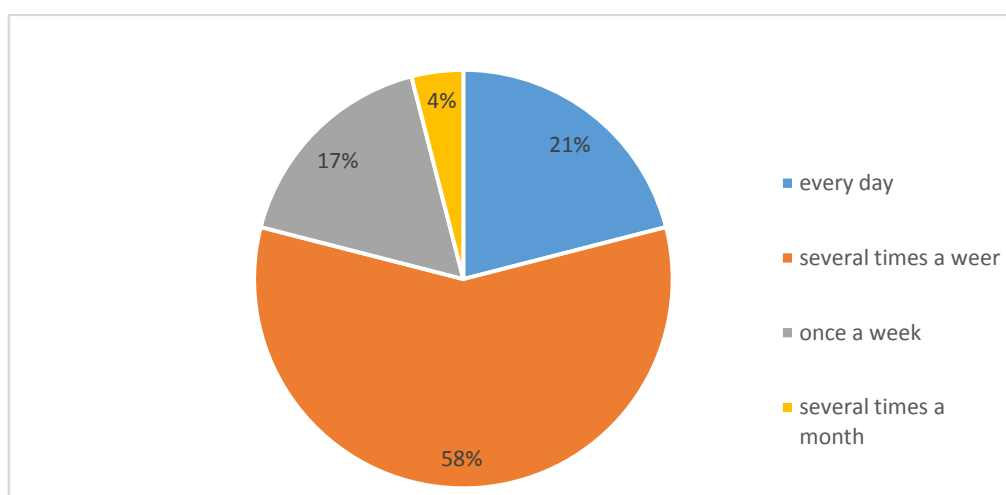

Figure 1 - Distribution of answers to the question "How often you consume dairy products?"

For assessment of consumer preferences of population of the city agglomeration and the rural population of the South Kazakhstan region, a survey was conducted of a sample of respondents living in

the territory of the region. The survey has revealed differences of demand for dairy products of the specified groups of the population. Less often than once a week dairy products consume the few – only 4% of respondents; 0% claim that in their family dairy products don't eat at all (Fig. 1).

During the research it has been revealed that the rural population give preferences to traditional dairy products, such as sour cream, milk, kefir while inhabitants of city agglomeration are adherents of dietary dairy products, products with use of various additives, yogurts, cheeses, etc.

According to data of questioning, milk and dairy products – one of the main components of a diet of southern Kazakhstan citizens. In the overwhelming majority of families (96%) dairy products use, at least, 2 times a week – and, as a rule, these products are present on the table or every day (every fifth of respondents of-21% says), or at least several times in a week (about this every second says – 58%). Most often from dairy products buy milk (31% of respondents) and yogurt (21%), is less often kefir (12%), sour cream (10%), cottage cheese and cottage cheese products (10%). Respondents, in whose families they eat dairy products (4% of the sample as a whole), stated that they are forced to limit themselves in their consumption; most of this group of respondents claim that they do so because of savings or because of low adherence to dairy products (Fig. 2).

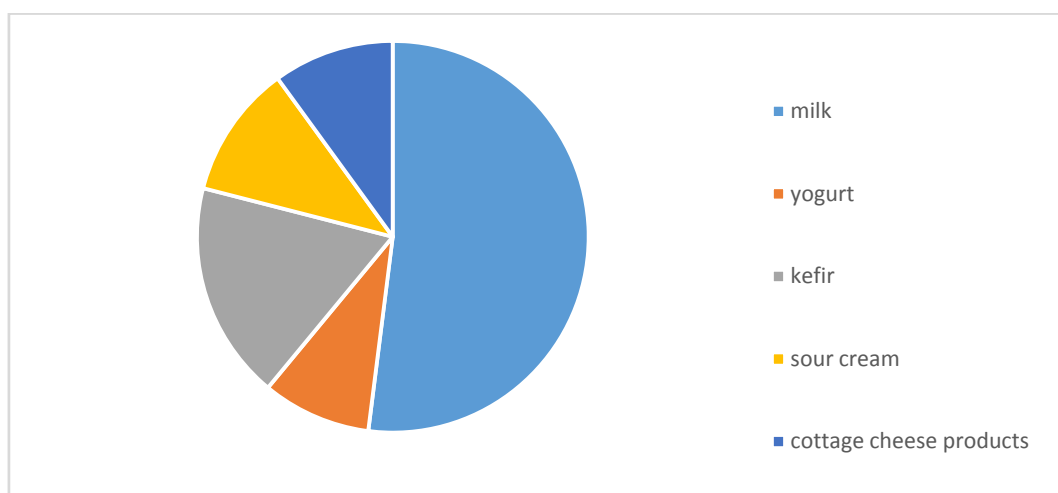

Figure 2- Distribution of answers to the question "Which dairy products do you buy more often?"

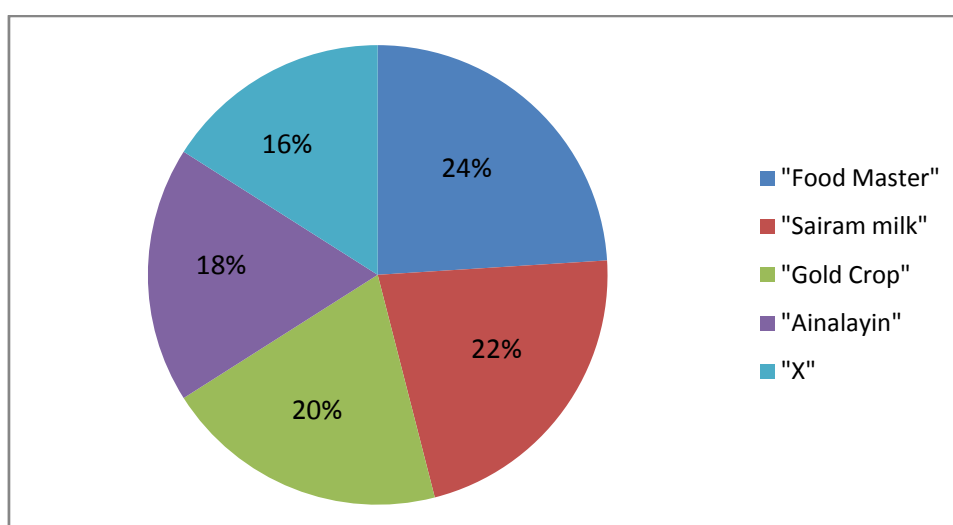

Figure 3 - Distribution of answers to the questionnaire question "What kind of milk do you prefer?"

Most of respondents buy dairy products from milk sellers with home delivery, in the markets, on the street (47%), 40% of those surveyed in the store "from the house", 13% of respondents prefer to buy dairy products in supermarkets. If to consider the fat content of the bought milk, then a half of respondents (50%) give preference to milk with the fat content of 2,5%, 35% of respondents – to milk with the fat content of 3,5%. Respondents give the greatest preference to milk to the following brands: "Food Master" - 24%, "Sayram sut" - 22%, "Altyn Dan"- 20%, "Ainalayin"- 18%, "Moye" 16% (Fig. 3).

On one of the questionnaire questions was an attempt to find out whether, in the respondents' opinion, prices for dairy products are growing in the last month or two. The majority of respondents (62% on sample) say that in the SKR, prices for dairy products actually increased, with 22% of respondents saying that prices have risen substantially.

Only 2% of respondents said that in South Kazakhstan region the prices for dairy products remained at the previous level. The considerable number of respondents (36%) were at a loss with the answer to this question at all.

Those respondents who have noted increase in prices for dairy products, asked to specify why in their opinion, it occurs. As a rule, participants of survey connected the rise in prices or with the general increase in cost of life, or with a specific situation in the Kazakhstan livestock production.

The prevailing weaknesses of production and realization of dairy products are production and marketing positions, they demand more investment investments and development of economic incentives for attraction of external investments, hence low positions on financial indicators.

According to M. Porter's "web" (Fig. 4), a position of a dairy and grocery subcomplex are moderate, the main threat is the high level of occurrence of competitors on the market of dairy products with the known brands ("A lodge in the village" (Domic v derevne), Danone, "The cheerful milk seller"(Veselyi molochnic), Wimm-Bill-Dann, "Hochland", "Fud Master", etc.).

Weak position is the low level of appeal of dairy cattle breeding therefore reduction of the offer of raw milk leads to decrease in volume of production of dairy products by local processors that allows stronger competitors to occupy the freed niche in the market of dairy products.

In the regional market of dairy products, marketing positions are considered to be more moderate, therefore, in order to maintain market share and competitive advantages, it is necessary to intensify work on branding of regional brands of dairy products, taking into account differentiation of prices by market segments (rural, urban, suburban population).

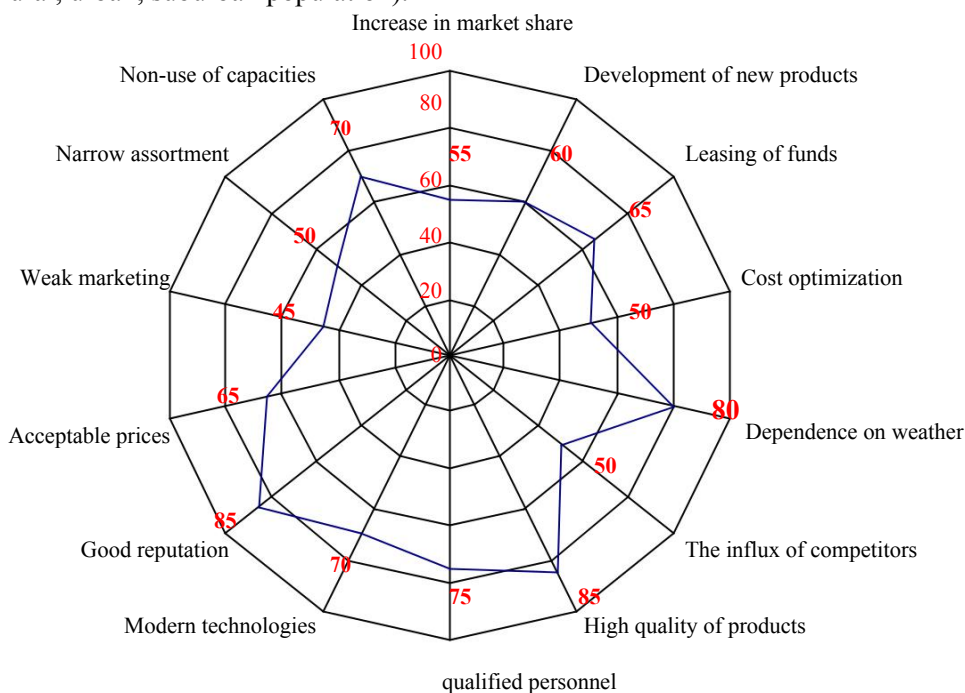

Figure 4 - Main positions of SWOT analysis market of milk and dairy products

To analyze the product portfolio, the main components of the dairy products market of the region were analyzed using the BKG matrix (Table 2).

Table 2 - Matrix BKG of dairy products of own production

Growth rate of the market	Relative market share	
	High	Low
High	«Stars» 25-35% Group of products: 4, 5	«Difficult children» 10-15% Group of products: 6, 7
Low	«Cash Cows» 45-65% Group of products: 2, 3	«Dogs» 5-10% Group of products: 1, 8

Matrix Boston Consulting Group (BKG) allows you to segment products by market share and growth rates of demand for this type of dairy products. Dairy products are divided into groups: whole milk products, cheese products, butter, sour-milk products, canned milk, baby food, dietary dairy products, cottage cheese products, ice cream.

Relatively low share of the market and low rates of demand characterize children's, dietary and cottage cheese production - up to 15% sales volume. These products have a relatively high price and competition from imported (Germany, Poland, Latvia, Russia) and imported domestic products (Almaty, Taldykurgan, Taraz, etc.). Its promotion in the market requires significant marketing costs.

The most popular dairy products include sour-milk products - up to 35% of the market share. It is available at a price is a product of secondary processing), is useful for all categories of consumers, is diverse in its assortment.

Products with a high share of sales include cheese of various varieties and butter - up to 65%, buyers prefer butter of Kazakhstan production as the most qualitative and inexpensive.

Whole-milk products and ice-cream are traditional products for the regional consumer due to the limitation in terms of implementation and the pronounced seasonality of consumption (ice cream). This product occupies up to 95% of the market share and is least influenced by competitors.

The nutrition value of drinking milk and its derivative products (cream, sour cream) is various (depending on the level of milk fat) therefore retail prices are differentiated especially as marketing of these perishable goods is more expensive, than processing products.

The conducted research has allowed to establish that the economic value of the food market (at any level) is defined, first of all, by its social value because health of the nation depend on degree of fullness of the market food resources of a certain quality and a possibility of an udovletovoreniye of consumer demand. A regional approach to the study of the food market made it possible to determine that demand in the food market is formed primarily at the macro level, that is, it is set by the external environment, although it is always personified by market participants, and the supply is influenced by the internal environment, although the external environment, certainly, exerts a certain impact on him. The internal environment of the food market as a micro system is formed in the region and determines the specificity of the existence of the regional food market as an important element of the regional system.

The research of the dairy market with the help of regional marketing convinces us that both the studied markets in general and their individual segments break up structurally into two parts: for one of them there is really a weak concentration and monopolistic competition, and for another - a high or moderate degree of concentration and oligopoly (rigid or vague).

Also, besides state regulation it is necessary to develop and introduce correction methods capable to influence at the same time supply and demand in separate segments for the purpose of their increase.

Such economic methods include stimulating the creation of vertical-horizontal marketing systems. Vertical marketing systems, freed from the shortcomings of their modern use, capable of uniting manufacturers - processors, buyers, sellers, investors into a single value chain and jointly withstand

seasonality and cyclicity in agricultural production, as well as negative natural and climatic phenomena which objectively is development of agriculture.

Horizontal marketing systems promote association of the sellers of food working directly with consumers and the promoting domestic food products on the market. They minimize trade expenses, accelerate turnover of the capital and, at last, vopolnyat social function, influencing tastes of consumers, their variety, promotes maintaining demand even in the conditions of fall of income of the population.

Creation of uniform vertically horizontal marketing system allows to develop the modern mechanism of a funkionirovaniye of the food market, not subject market elements and ensuring food security of the country. Thus, the mechanism of improvement of formation and management of consumer demand in the market of dairy products has to be based on a combination of interests of all subjects of activity of this market.

In this regard, it is necessary to increase the number of the enterprises of the dairy industry and to increase the production capacity of the overworking dairy industry of the South Kazakhstan region (production of the milk processed liquid and cream, butter, cottage cheese) around the city and districts, to consider the possibility production of milk in a firm form.

At the moment, the state carries out the programs "DKB-2020", "Agrobusiness-2020", "Exporter-2020", "Employment 2020", "Productivity-2020", therefore it is necessary to use tools to increase the number of cattle, dairy farms, using modern machinery and increasing production capacity by modernizing the equipment of the operating enterprises of the dairy industry of the southern region.

REFERENCES

- [1] Armstrong G., Vong V., Kotler F., Conders D. Osnovi marketinga, 4-e evropeiskoe izdaniye.: per.s angl. M.: "I.D.Vilyams", 2011. 11с.
- [2] Porter M.E. Konkurentnaya strategiya: Metodika analiza otrasley i konkurentov: per.s angl./ M.E. Porter. 2-e izd. V.: Alpina Biznes Books, 2006. 454 s.
- [3] Agirbov Yu. I. i dr. Rynki selskohozyaistvennoi produkcii: ucheb.posobiye/ Yu. I. Agirbov [i dr.]. M., 213. 43-49 s.
- [4] Yuzhno-Kazahstanskaya oblast I ee region: statisticheskyi sbornik/ Departament statistiki YuKO. Shymkent, 2016. 130s.
- [5] Denisova N.V. Otechestvennyi i zarubezhnyi opyt proizvodstva moloka / N.V.Denisova // Vesti. NGIEI. 2016. №1. 32s.
- [6] Stukanova I.P. Spesifika sprosa na prodovolstviye: teoreticheskyi aspekt// Problemi sovremennoyi Economici. 2015. №2 (2). 264-268 s.

Ж.Ш. Кыдырова¹, Е.З. Онласынов¹, А.У. Абишова², Г.Ж. Уразбаева²

¹Южно-Казахстанский гуманитарный институт им.М.Сапарбаева,

²Южно-Казахстанский государственный университет им.М.Ауэзова, г.Шымкент, Казахстан

ОЦЕНКА ПОТРЕБИТЕЛЬСКИХ ПРЕДПОЧТЕНИЙ НА РЫНКЕ МОЛОЧНОЙ ПРОДУКЦИИ ЮЖНО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ

Аннотация. Представленные в статье материалы являются результатом проведенного полевого исследования с целью выявления потребительских предпочтений населения относительно молочной продукции реализуемой в торговых точках Южно-Казахстанской области. Особое внимание уделено новым возможностям для товаропроизводителей в части использования инструментов маркетинга для повышения конкурентоспособности отечественной молочной продукции по сравнению с аналогами из других стран. Приведены результаты опроса потребителей, выявлены слабые и сильные стороны участников данного рынка, а также проанализированы основные составляющие рынка молочной продукции региона с использованием матрицы ВКГ.

Проведенное исследование позволило установить, что экономическое значение продовольственного рынка определяется его социальным значением, так как здоровье нации зависит от степени наполняемости

рынка продовольственными ресурсами определенного качества и возможностью удовлетворения потребительского спроса.

Ключевые слова: исследование, потребитель, маркетинг, молочная продукция, анкетирование, предпочтения, бренд.

Ж.Ш. Кыдырова¹, Е.З. Онласынов¹, А.У.Абишова², Г.Ж.Уразбаева²

¹ М.Сапарбаев ат. Оңтүстік Қазақстан гуманитарлық институты;

² М.Ауэзов ат. Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті, Шымкент, Қазақстан

**ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ СҮТ
ӨНІМДЕРІ НАРЫҒЫНДА
ТҰТЫНУШЫЛАРДЫҢ ҚАЛАУЫН БАҒАЛАУ**

Аннотация. Мақалада ұсынылған материалдар Оңтүстік Қазақстан облысы сауда орындарында өткізілетін сүт өнімдеріне қатысты тұтынушылардың қалауын анықтау мақсатында жүргізілген далалық зерттеудің нәтижелері болып табылады. Басқа елдердің аналогтарымен салыстырғанда отандық сүт өнімдерінің бәсекеге қабілеттілігін арттыру үшін маркетинг құралдарын пайдалану жағынан тауар өндірушілерге жаңа мүмкіндіктердің туындағанына ерекше назар аударылған. Тұтынушылардың сауалнамаға қатысу нәтижелері, бұл нарыққа қатысушылардың күшті және әлсіз жақтары келтірілген, сонымен қатар ВКГ матрицасы пайдалану арқылы аймақтағы сүт өнімдері нарығының негізгі құраушылары талдаудан өткізілді.

Жүргізілген зерттеу азық-түлік нарығының экономикалық маңызы оның әлеуметтік маңызымен анықталатынын айқындады, өйткені ұлт денсаулығы нарықтың белгілі сападағы азық-түлік ресурстарымен толықтыру дәрежесіне және тұтынушы сұранысын қанағаттандыру мүмкіндігіне байланысты.

Түйін сөздер: зерттеу, тұтынушы, маркетинг, сүт өнімдері, сауалнама, қалаулар, бренд.

МАЗМҰНЫ

<i>Есенбекова Ә. Б., Роберт Алан.</i> Қазақстан республикасының экономикасын тұрақты дамытудың жаңа векторлары мәселесіне (ағылшын тілінде).....	5
<i>Бенберин В.В., Ахетов А.А., Вощенко Т.А., Шаназаров Н.А., Ермаханова Г.А.</i> Қазақстан республикасында ғылыми саясат: ғылымды қажетсіну экономикасын құруға бейімделу (ағылшын тілінде).....	11
<i>Дуламбаева Р.Т., Темірбекова А.Б., Бодаубаева Г.А.</i> Ұлттық экономиканың инновациялық дамуының Ерекшеліктері (ағылшын тілінде).....	16
<i>Панзабекова А.Ж., Мұсаева Д.М.</i> Экономиканы цифрландыруды талдаудың әдіснамалық аспектілері (ағылшын тілінде).....	22
<i>Чуланова З.К.</i> Әлеуметтік-еңбек қатынастарының тиімді моделін қалыптастырудың жол картасы (ағылшын тілінде).....	29
<i>Ыдырыс С.С., Мунасипова М.Е., Ыдырыс М.С.</i> АҚШ-тағы Қайырымдылыққа берілген қаражатты эконометриялық талдау (ағылшын тілінде).....	36
<i>Дәйсер Ю., Эханулла Рахматулла.</i> Республикадағы ақпараттық-коммуникациялық технологияларды дамытуды мемлекеттік қолдау аясында Қазақстан экономикасында имитациялық модельдеуді қолдану (ағылшын тілінде).....	44
<i>Интықбаева С.Ж., Белгібаев А.А.</i> Кәсіпорынның капиталының динамикасы мен құрылымын талдау (ағылшын тілінде).....	53
<i>Дюсембина Ж. К., Халелова С.</i> Оқушыларға экологиялық сауаттылықты қалыптастырудағы және тәрбиелеудегі пәнаралық тәсілдің құзыреті (ағылшын тілінде).....	57
<i>Бегембетова Г.З.</i> Қазақстан вокалдық орындаушылығы: заманауи мәдениет контекстіндегі тарихи құндылықтар мәселесі (ағылшын тілінде).....	61
<i>Малғараева Ж.К., Дарменова А.С.</i> Көлік жүйесінің тұрақты дамуының негізгі концепциялары және көрсеткіштері Алматы қаласының қоғамдық көлігі мысалында (ағылшын тілінде).....	67
<i>Нысанбаева А.М.</i> Қазақстанда мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты жүзеге асыруға үкіметтік емес ұйымдары қатысуының әлеуметтік тиімділік деңгейінің нақты аспектілері (ағылшын тілінде).....	74
<i>Қыдырова Ж.Ш., Онласынов Е.З., Абишова А.У., Уразбаева Г.Ж.</i> Оңтүстік қазақстан облысы сүт өнімдері нарығында тұтынушылардың қалауын бағалау (ағылшын тілінде).....	80
<i>Айкенова Р.А., Айтказинова Б.Т.</i> Батыс елдері ғалымдарының психологиялық-педагогикалық зерттеулерінде дарынды балалармен жұмыс жасаудың мәселесі (ағылшын тілінде).....	87
<i>Байнеева П.Т., Тулеметова А.С., Абишова А.У.</i> Оңтүстік Қазақстан облысының әлеуметтік даму талдау (ағылшын тілінде).....	93
<i>Дулатбекова Ж., Тұрсымбаева М., Қапышева С. Күшенова М., Қапанова Ш.</i> Қазақстан республикасының ауыл шаруашылығын дамытуда салық салуды жетілдіру (ағылшын тілінде).....	100
<i>Ермекбаева Б.Ж., Мусабекова А.Н.</i> Қазақстан республикасындағы салық менеджментін жетілдіру жолдары (Ресей тәжірибесі) (ағылшын тілінде).....	107
<i>Жаримбетова Р.Н., Артықова Е.О.</i> Білімді бағалаудағы тест пайдаланудың тиімділігі (ағылшын тілінде).....	114
<i>Исмагулова Р.С., Жұмабаева А.Е., Ожикенова А.К.</i> Жаңа оқу бағдарламасындағы оқыту үдерісін ұйымдастырудағы ерекшеліктер мен жаңа педагогикалық тәсілдемелер (ағылшын тілінде).....	119
<i>Мухамбетқалиева Г.М.</i> Қазақстан және Германия: XX-XXI ғғ. аясындағы мәдени-гуманитарлық ынтымақтастық тәжірибесі (ағылшын тілінде).....	124
<i>Нурғалиева А.М., Буханцева А.А., Санчилов Р.И., Есембекова А.Е.</i> Екінші деңгейдегі банктерде несиелік жоғалтуларды жабуға провизиялардың (резервтердің) құрылу қажеттілігі және есебі (ағылшын тілінде).....	131
<i>Нүсіпова А.С.</i> Қазақстан композиторлары шығармашылығындағы симфониялық суреттеменің тұрпаттамасы (ағылшын тілінде).....	136
<i>Каирденев С. С., Бартоломью Дейя Тортелла.</i> Ислам банкі жүйесінің теориялық алғышарттары және қаржы қызметтер нарығында жұмыс істеу принциптері (ағылшын тілінде).....	142
<i>Абдрахманова Р.С., Рей И.Ю., Саябаев К.М.</i> Ауыл туризміндегі жасыл экономика (ағылшын тілінде).....	147
<i>Қусаинова А. А., Козловски В.</i> Жапония мен Қытайдағы әлеуметтік сақтандыру мәселелеріне (ағылшын тілінде).....	152
<i>Аюпова З.К., Құсайынов Д.Ө.</i> Қазақстан республикасының ата заң басталуы қалыптасу туралы (ағылшын тілінде).....	158
<i>Баймульдина Г.Б., Абдрахманова Н.Б., Захарова Е.</i> Ауыл шаруашылығындағы инвестициялық қызметті мемлекеттік реттеудің негізгі мәселелері мен агрофранчайзингті қолдану мүмкіндігі (ағылшын тілінде).....	163
<i>Бекенова Л.М.</i> Қазіргі жағдайдағы қазақстанның инновациялық саясаты (ағылшын тілінде).....	173
<i>Қушенова М.Ш., Джрауова К.С., Бекешева Д.А., Досқалиева Б.Б.</i> Қазақстанның тәуелсіздік жылдардағы экономикалық дамуы (ағылшын тілінде).....	181
<i>Мынбатырова Н.К.</i> Сыбайлас жемқорлыққа қарсы құқықтық сананы қалыптастыру мәселесі (ағылшын тілінде).....	187
<i>Насырова А.М., Исаева Б.К., Кемалова А.С., Тажигулова А.Ж.</i> Қазақстанда ауыл шаруашылығының даму перспективасы (ағылшын тілінде).....	192
<i>Омарханова Ж.М., Мухамбетова З.С., Матаева Б.Т.</i> Экономика және туризм өндірістік аспектілері (ағылшын тілінде).....	196
<i>Өміржанов Е. Т., Жармұхаметова А. Е.</i> Қазақстандық балаларды шетелдіктердің асырап алуының халықаралық құқықтық негіздері (ағылшын тілінде).....	200
<i>Оспанова Д. А.</i> Жол жүрісі саласындағы әкімшілік құқық бұзушылық үшін жауаптылық (ағылшын тілінде).....	209
<i>Райымбеков Ж.С., Сыздықбаева Б.У., Әмірбекұлы Е., Жұматаева Б.А., Рыскулова Ж.О.</i> Ақша-кредит саясатының құралдарын Қазақстан экономикасының өсуіне әсер етуін модельдеу және бағалау (ағылшын тілінде).....	212

<i>Сабирова Р.К., Карамулдина А.А., Кадисова А.К.</i> Қазақстан республикасы ауыл шаруашылығы экономиканың тиімділігін арттырудағы логистика рөлі (ағылшын тілінде).....	222
<i>Садыханова Г.А., Иляшова Г.К., Сақыпбек М.А.</i> Қазақстан республикасында өзін-өзі жұмыспен қамтудың пайда болуының алғы шарттары және даму тенденциялары (ағылшын тілінде).....	226
<i>Аскеров А.А.</i> Академиялық кәсіпкерлік Қазақстан ЖОО-ларында ғылыми-зерттеу жұмыстарын коммерцияландыру механизмі ретінде(ағылшын тілінде).....	234
<i>Сыздықбаева Б.У., Райымбеков Ж.С., Әмірбекұлы Е., Жұматаева Б.А., Рысқұлова Ж.О.</i> Қазақстанның экономикалық өсуіне ақша-несие саясатының құралдары мен нақты экономика секторының әсерін макроэкономикалық талдау (ағылшын тілінде).....	239
<i>Турмаханбетова Г.А.</i> Қазақстан республикасындағы қаржылық жүйелердің функциясының техникасының жетістігі (ағылшын тілінде).....	245
<i>Шаукерова З.М., Булашева А.А., Нурпеисова Д.М.</i> Лизинг операцияларының тиімділігін талдау (ағылшын тілінде).....	249

* * *

<i>Бенберин В.В., Ахетов А.А., Воценоква Т.А., Шаназаров Н.А., Ермаханова Г.А.</i> Қазақстан республикасында ғылыми саясат: ғылымды қажетсіну экономикасын құруға бейімделу (орыс тілінде).....	253
<i>Дайсер Ю., Эханулла Рахматулла.</i> Республикадағы ақпараттық-коммуникациялық технологияларды дамытуды мемлекеттік қолдау аясында Қазақстан экономикасында имитациялық модельдеуді қолдану (орыс тілінде).....	259
<i>Бегембетова Г.З.</i> Қазақстан вокалдық орындаушылығы: заманауи мәдениет контекстіндегі тарихи құндылықтар мәселесі (орыс тілінде).....	269
<i>Малгараева Ж.К., Дарменова А.С.</i> Көлік жүйесінің тұрақты дамуының негізгі концепциялары және көрсеткіштері Алматы қаласының қоғамдық көлігі мысалында (орыс тілінде).....	276
<i>Нысанбаева А.М.</i> Қазақстанда мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты жүзеге асыруға үкіметтік емес ұйымдары қатысуының әлеуметтік тиімділік деңгейінің нақты аспектілері (орыс тілінде).....	285

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Есенбекова А.Б., Роберт Алан.</i> К вопросу о новых векторах устойчивого развития экономики республики Казахстан (на английском языке).....	5
<i>Бенберин В.В., Ахетов А.А., Воценоква Т.А., Шаназаров Н.А., Ермаханова Г.А.</i> Научная политика в республике Казахстан: ориентация на построение наукоемкой экономики (на английском языке).....	11
<i>Дуламбаева Р.Т., Темирбекова А.Б., Бодаубаева Г.А.</i> Особенности инновационного развития национальной экономики (на английском языке).....	16
<i>Панзабекова А.Ж., Мусаева Д.М.</i> Методологические аспекты анализа цифровизации экономики (на английском языке).....	22
<i>Чуланова З.К.</i> Дорожная карта формирования эффективной модели социально-трудовых отношений (на английском языке).....	29
<i>Ыдырыс С. С., Мунасилова М. Е., Ыдырыс М.С.</i> Эконометрический анализ благотворительных пожертвований в США (на английском языке).....	36
<i>Дайстер Ю.С., Эханулла Рахматулла.</i> Применение имитационного моделирования в экономике Казахстана в контексте государственной поддержки развития информационно-коммуникационных технологий в Республике (на английском языке).....	44
<i>Интыкбаева С.Ж., Бельгибаев А.А.</i> Анализ динамики и структуры капитала предприятия (на английском языке).....	53
<i>Дюсембина Ж. К., Халелова С.</i> Междисциплинарный подход в экологическом образовании и воспитании учащихся (на английском языке).....	57
<i>Бегембетова Г.З.</i> Вокальное исполнительское искусство Казахстана: к проблеме исторической ценности в контексте современной культуры (на английском языке).....	61
<i>Малгараева Ж.К., Дарменова А.С.</i> Основные понятия и индикаторы устойчивого развития транспортной системы на примере общественного транспорта города Алматы (на английском языке).....	67
<i>Нысанбаева А.М.</i> Актуальные аспекты уровня социальной эффективности участия неправительственных организаций в реализации государственного социального заказа в Казахстане (на английском языке).....	74
<i>Кыдырова Ж.Ш., Онласынов Е.З., Абишова А.У., Уразбаева Г.Ж.</i> Оценка потребительских предпочтений на рынке молочной продукции южно-казахстанской области (на английском языке).....	80
<i>Айкенова Р.А., Айтказинова Б.Т.</i> Проблема работы с одаренными детьми в психолого-педагогических исследованиях ученых западных стран (на английском языке).....	87
<i>Байнеева П.Т., Тулеметова А.С., Абишова А.У.</i> Анализ социального развития южно – казахстанской области (на английском языке).....	93
<i>Дулатбекова Ж., Турсумбаева М., Капышева С., Кушенова М., Капанова Ш.</i> Совершенствование налогообложения в развитии сельского хозяйства республики Казахстан (на английском языке).....	100
<i>Ермекбаева Б.Ж., Мусабекова А.Н.</i> Пути совершенствования налогового менеджмента в республике Казахстан (опыт России) (на английском языке).....	107
<i>Жаримбетова Р.Н., Артыкова Е.О.</i> Эффективность использования тестов в оценке знаний (на английском языке).....	114
<i>Исмагулова Р.С., Жумабаева А.Е., Ожикенова А.К.</i> Особенности и новые педагогические подходы в организации процесса исследования в новой учебной программе (на английском языке).....	119
<i>Мухамбеткалиева Г.М.</i> Казахстан и Германия: опыт культурно-гуманитарного сотрудничества на рубеже XX-XXI вв. (на английском языке).....	124
<i>Нурғалиева А.М., Буханцева А.А., Санчилов Р.И., Есембекова А.Е.</i> Необходимость создания и учет резервов (резерва) для покрытия кредитных потерь в банках второго уровня (на английском языке).....	131
<i>Нусупова А. С.</i> К проблеме типологии симфонической картины в творчестве композиторов Казахстана (на английском языке).....	136
<i>Каурденов С.С., Bartolomé Deyá Tortella.</i> Теоретические предпосылки исламской банковской системы и принципы функционирования на рынке финансовых услуг (на английском языке).....	142
<i>Абдрахманова Р.С., Рей И.Ю., Саябаев К.М.</i> Зеленая экономика в сельском туризме (на английском языке).....	147
<i>Кусаинова А.А., Козловски В.</i> К вопросу о социальном страховании в Японии и Китае (на английском языке).....	152
<i>Аюпова З.К., Кусаинов Д.У.</i> Об истоках становления конституции республики Казахстан (на английском языке).....	158
<i>Баймульдина Г.Б., Абдрахманова Н.Б., Захарова Е.</i> Основные проблемы государственного регулирования инвестиционной деятельности в сельском хозяйстве и возможности применения агрфранчайзинга (на английском языке).....	163
<i>Бекенова Л.М.</i> Инновационная политика Казахстана в современных условиях (на английском языке).....	173
<i>Кушенова М.Ш., Джрауова К.С., Бекешева Д.А., Доскалиева Б.Б.</i> Экономическое развитие Казахстана за годы независимости (на английском языке).....	181
<i>Мынбатырова Н.К.</i> Проблемы формирования антикоррупционного правосознания (на английском языке).....	187
<i>Насырова А.М., Исаева Б.К., Кемалова А.С., Тажигулова А.Ж.</i> Перспективы развития сельского хозяйства в Казахстане (на английском языке).....	192
<i>Омарханова Ж.М., Мухамбетова З.С., Матаева Б.Т.</i> Прикладные аспекты развития экономики и туризма (на английском языке).....	196
<i>Омиржанов Е. Т., Жармухаметова А. Е.</i> Международно-правовые аспекты усыновления казахстанских детей	

иностранцами (на английском языке).....	200
<i>Оспанова Д.А.</i> К вопросу административной ответственности за правонарушения в сфере дорожного движения (на английском языке).....	209
<i>Раимбеков Ж.С., Сыздыкбаева Б.У., Амирбекулы Е., Жуматаева Б.А., Рыскулова Ж.О.</i> Моделирование и оценка влияния инструментов денежно-кредитной политики на экономический рост Казахстана (на английском языке).....	212
<i>Сабирова Р.К., Карамулдина А.А., Кадисова А.К.</i> Роль логистики в повышении эффективности экономики сельского хозяйства республики Казахстан (на английском языке).....	222
<i>Садыханова Г.А., Иляшова Г.К., Сақытбек М.А.</i> Предпосылки возникновения самозанятости и тенденции ее развития в РК (на английском языке).....	226
<i>Аскеров А.А.</i> Академическое предпринимательство как механизм формирования комерциализаций научно-исследовательских работ в вузах Казахстана.....	234
<i>Сыздыкбаева Б.У., Раимбеков Ж.С., Амирбекулы Е., Жуматаева Б.А., Рыскулова Ж.О.</i> Макроэкономический анализ влияния реального сектора экономики и инструментов денежно-кредитной политики на экономический рост Казахстана (на английском языке).....	239
<i>Турмаханбетова Г.А.</i> Совершенствование механизма функционирования финансовой системы в республике Казахстан (на английском языке).....	245
<i>Шаужерова З.М., Булашева А.А., Нурпеисова Д.М.</i> Анализ эффективности лизинговых операций (на английском языке).....	249

* * *

<i>Бенберин В.В., Ахетов А.А., Воценкова Т.А., Шаназаров Н.А., Ермаханова Г.А.</i> Научная политика в республике Казахстан: ориентация на построение наукоемкой экономики (на русском языке).....	253
<i>Дайстер Ю.С., Эханулла Рахматулла.</i> Применение имитационного моделирования в экономике Казахстана в контексте государственной поддержки развития информационно-коммуникационных технологий в Республике (на русском языке).....	259
<i>Бегембетова Г.З.</i> Вокальное исполнительское искусство Казахстана: к проблеме исторической ценности в контексте современной культуры (на орыс языке).....	269
<i>Малгараева Ж.К., Дарменова А.С.</i> Основные понятия и индикаторы устойчивого развития транспортной системы на примере общественного транспорта города Алматы (на русском языке).....	276
<i>Нысанбаева А.М.</i> Актуальные аспекты уровня социальной эффективности участия неправительственных организаций в реализации государственного социального заказа в Казахстане (на русском языке).....	285

CONTENTS

<i>Esenbekova A.B., Robert Alan.</i> To the question of new vectors of sustainable development of the economy of the republic of Kazakhstan (in English).....	5
<i>Benberin V.V., Akhetov A.A., Vochshenkova T.A., Shanazarov N.A., Yermakhanova G.A.</i> Scientific policy in the republic of Kazakhstan: the orientation on the construction of a knowledge-based economy (in English).....	11
<i>Dulambayeva R.T., Temirbekova A.B., Bodaubayeva G.A.</i> Features of innovative development of the national economy (in English).....	16
<i>Panzabekova A.Zh., Mussayeva D.M.</i> Methodological aspects of the economy digitalization analysis (in English).....	22
<i>Chulanova Z.K.</i> Road map of formation of an effective model of social and labor relations (in English).....	29
<i>Ydyrys S.S., Munassipova M.E., Ydyrys M.S.</i> Econometric analysis on charity donations in the USA (in English).....	36
<i>Deister Yu., Ehsanullah Rahmatullah.</i> Using Simulation Modeling in Economy of Kazakhstan in the Context of State Support for Development of Information and Communication Technologies in the Republic (in English).....	44
<i>Intykbaeva S.Zh., Belgibayev A.A.</i> Analysis of dynamics and structure of the enterprise capital (in English).....	53
<i>Dyusembina Zh. K., Halelova S.</i> Ecologization of education as a basis for the formation of ecological competence in students (in English).....	57
<i>Begembetova G.Z.</i> Vocal performance art of Kazakhstan: addressing the challenge of historical significance within the framework of contemporary culture (in English).....	61
<i>Malgaraeva Zh.K., Darmenova A.S.</i> Principal definitions and indicators for sustainable development of transportation system: preliminary application for Almaty city public transport (in English).....	67
<i>Nyissanbayeva A.M.</i> Actual aspects of assessing the level of social effectiveness of ngo participation in realization of the state social order in Kazakhstan (in English).....	74
<i>Kydyrova Zh.Sh., Onlasynov E.Z., Abishova A.U., Urazbaeva G.Zh.</i> Assessment of consumer preferences in the market of dairy products of the south Kazakhstan area (in English).....	80
<i>Aikenova R.A., Aitkazinova B.T.</i> The challenge of working with gifted children in psychological and pedagogical studies of researchers in western europe countries (in English).....	87
<i>Baineeva P.T., Tulemetova A.S., Abishova A.U.</i> Analysis of social development in southern – Kazakhstan area (in English).....	93
<i>Dulatbekova Zh., Tursumbayeva M., Kapysheva S., Kushenova M.Sh., Kapanova Sh.A.</i> Improvement of taxation in development of agriculture of the republic of Kazakhstan (in English).....	100
<i>Ermekbaeva B.Zh., Mussabekova A.N.</i> Ways to improve tax management system in the republic of Kazakhstan (experience of Russia) (in English).....	107
<i>Zharymbetova R.N., Artykova E.O.</i> The effectiveness of using tests in assessment (in English).....	114
<i>Ismagulova R.S., Zhumabaeva A.E., Ozhikenova A.K.</i> Specifics and new pedagogical approaches in organization of the process of study in new curriculum (in English).....	119
<i>Mukhambetkaliyeva G.M.</i> Kazakhstan and Germany: experience of cultural-humanitarian cooperation at the end of XX-XXI centuries (in English).....	124
<i>Nurgaliyeva A.M., Buhanceva A.A., Sanchirov R.L., Yessembekova A.Y.</i> Necessity of creation and accounting of provisions (reserve) for covering credit losses in banks (in English).....	131
<i>Nussupova A.S.</i> Concerning the problems of typology of symphonic picture in the Kazakhstan composers' creativity (in English).....	136
<i>Kairdenov S.S., Bartolomé Deyá Tortella.</i> Theoretical prerequisites of the islamic banking system and the principles of functioning in the market of financial services (in English).....	142
<i>Abdrakhmanova R.S., Rey I.Yu., Sayabayev K.M.</i> Green economy in rural tourism (English).....	147
<i>Kussainova A.A., Kozlowski W.</i> To the question of social insurance in Japan and China (English).....	152
<i>Ayupova Z.K., Kussainov D.U.</i> About the basis of the creation of the constitution of the republic of Kazakhstan(English)..	158
<i>Baimuldina G., Abdrakhmanova N., Zakharova E.</i> The main problems of state regulation of investment activity in agriculture and the possibility of applying agrifranchising (English).....	163
<i>Bekenova L.M.</i> Innovation policy of Kazakhstan under contemporary conditions (English).....	173
<i>Kushenova M. Sh., Jrauova K.S., Bekesheva D.A., Doskalievaba B.B.</i> Economic development of Kazakhstan for the years of independence (English).....	181
<i>Mynbatyrova N.K.</i> Problems of formation anticorruption legal awareness (English).....	187
<i>Nassyrova A.M., Issayeva B.K., Kemalova A.S., Tazhigulova A.Zh.</i> Development prospects of agriculture in Kazakhstan (English).....	192
<i>Omarhanova Zh.M., Mukhambetova Z.S., Mataeva B.T.</i> Applied aspects development of economics and tourism (English).....	196
<i>Omirzhanov Y., Zharmukhametova A. E.</i> International legal aspects of adoption OF Kazakhstan children by foreigners (English).....	200
<i>Ospanova D. A.</i> To the question of the administrative responsibility for offences in the sphere of traffic (English).....	209
<i>Raimbekov Zh.S., Syzdykbayeva B.U., Amirbekuly E., Zhumatayeva B.A., Ryskulova J.O.</i> Modeling and assessment of the impact of monetary policy instruments on the economic growth of Kazakhstan (English).....	212
<i>Sabirova R.K., Karamuldina A.A., Kaducova A.K.</i> The role of logistics in improving the efficiency of the economy of the agriculture of the republic of Kazakhstan (English).....	222
<i>Sadykhanova G.A., Ilyashova G.K., Sakypbek M.A.</i> Background for self-employment and its development trends in the republic of Kazakhstan (English).....	226

<i>Askerov A.A.</i> Academic entrepreneurship as a mechanism forming the commercializations of scientific research works in the higher school of Kazakhstan (English).....	234
<i>Syzdykbayeva B.U., Raimbekov Zh.S., Amirkbekuly E., Zhumatayeva B.A., Ryskulova J.O.</i> Macroeconomic analysis of the impact of the real sector of the economy and monetary policy instruments on the economic growth of Kazakhstan (English).....	239
<i>Turmakhanbetova G.A.</i> Improvement of the mechanism of the functioning of the financial system in the republic of Kazakhstan (English).....	245
<i>Shaukerova Z.M., Bulasheva A.A., Nurpeisova D.M.</i> Analysis of efficiency of leasing operations (English).....	249

* * *

<i>Benberin V.V., Akhetov A.A., Vochshenkova T.A., Shanazarov N.A., Yermakhanova G.A.</i> Scientific policy in the republic of Kazakhstan: the orientation on the construction of a knowledge-based economy (in Russian).....	523
<i>Deister Yu., Ehsanullah Rahmatullah.</i> Using Simulation Modeling in Economy of Kazakhstan in the Context of State Support for Development of Information and Communication Technologies in the Republic (in Russian).....	259
<i>Begembetova G.Z.</i> Vocal performance art of Kazakhstan: addressing the challenge of historical significance within the framework of contemporary culture (in Russian).....	269
<i>Malgaraeva Zh.K., Darmenova A.S.</i> Principal definitions and indicators for sustainable development of transportation system: preliminary application for Almaty city public transport (in Russian).....	276
<i>Nyssanbayeva A.M.</i> Actual aspects of assessing the level of social effectiveness of ngo participation in realization of the state social order in Kazakhstan (in English).....	285

**PUBLICATION ETHICS AND PUBLICATION MALPRACTICE
IN THE JOURNALS OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www:nauka-nanrk.kz

social-human.kz

Редакторы *М.С. Ахметова, Т.А. Апендиев, Д.С. Аленов*
Верстка на компьютере *А.М. Кульгинбаевой*

Подписано в печать 10.06.2018
Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать – ризограф.
18,6 п.л. Тираж 500. Заказ 3.